

δικαστική απόφαση εκκλησιαστικού κριτηρίου. Κωνσταντινούπολη, Μύκονος, Σύρος.

Α. Κατσουρός, *Κουρσάροι καὶ σκλάβοι. Ἀνέκδοτα μυκονιάτικα καὶ συριανὰ ἔγγραφα*, Σύρος 1948, σ. 11-46, αρ. 1-25.

284

1663-1823. Δικαστικές αποφάσεις των κριτηρίων της Μυκόνου επί ποικίλων ζητημάτων (κυρίως ιδιωτικού δικαίου).

Μ. Τουρτόγλου, «Ἡ νομολογία τῶν κριτηρίων τῆς Μυκόνου (17^{ος}-19^{ος} αἰ.)», *EKEIΔ* 27-28 (1980-1981) [1985], σ. 6 σημ. 9, σ. 7 σημ. 10, σ. 8 σημ. 13, σ. 14 σημ. 24, σ. 18-225, αρ. 1-209 (= Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 5, σ. 44 σημ. 9, σ. 45 σημ. 10, σ. 46 σημ. 13, σ. 52 σημ. 24, σ. 56-263 αρ. 1-209).

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ. ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΑΜΕΤΑΚΑΝΤΟ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΜΟΝΑΧΟΥ
ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΓΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΩΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ**

1702, 13 Μαΐου

«† Παραστὰς ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς κληρικῶν δι γέρων Φιλόθεος Ριάνος μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων, αἱ δοῖαι ζητοῦσαι ἀπὸ αὐτοῦ ἐναντὶ ἀμπέλι εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Στενοῦ, τὸ δοῖον ὅταν ἥβουν λήθη νὰ γίνῃ καλόγερος τως τὸ ἥγραψεν εἰς τὴν διαθήκην του καὶ τὴν σήμερον ἔχοντας κακὴν καρδίαν μὲ τοὺς θυγατέρες του ἥβουν λίθη νὰ τὸ πάρῃ πάλιν καὶ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ ἀπὸ αὐτές. Καὶ εἰς τοῦτο παραστάντες ἔμπροστεν ἡμῶν καὶ οἱ δύο μερίδες ὅ τε μοναχὸς Φιλόθεος καὶ οἱ θυγατέρες του καὶ ἐνωτιστέντες τῶν ἀμφοτέρων τὰ δικαιώματα, ἀποφασίζομεν ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ὅτι νὰ εἴναι τὸ ἄνω εἰρημένο ἀμπέλι τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων, κατὰ τὴν διαθήκην του, μὲ δόλον ἐτοῦτο νὰ τὸ καρποτρώγῃ δι καλόγερος ἔως ἐφ' ὅρους ζωῆς αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του νὰ τὸ ἔχουν μὲ τὴν εὐχήν του, καθὼς αὐτὸς μὲ τὸ θέλημά του ὑποσχέθην ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ διψέποτε ἥθελεν βουληθῆ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ ἀπὸ αὐτές νὰ τὸ χάνῃ παντελῶς δι καλόγερος καὶ νὰ εἴναι ἀμέτοχος ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀμπέλι ...».

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗ ΤΗΣ ΜΥΚΟΝΟΥ ΛΕΩΝΗ ΜΟΣΚΟΝΑ.
ΑΚΥΡΩΝΕΤΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΤΙ ΥΠΗΡΞΕ ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΑΣΚΗΘΕΙΣΗΣ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΘΩΜΑΝΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ**

1720, 10 Δεκεμβρίου

«Τὴν σήμερον ἐνεφανίστην εἰς τὸ δρφύκιον τῆς καντζηλαρίας δι ἀφέντης ἐπίτροπος καὶ κριτὴς τῆς νήσου Μυκόνου δι κάτωθεν γεγραμμένος δοῖος λέγει πῶς εἶχε κάνει μία σεντένζα τοῦ Λουμπῆ Φαμελίτη διὰ πρόσωπον τῆς Κατερίνας τοῦ ποτὲ Νικολοῦ Γρυπάρη θυγατέρας καὶ ἐναντίον πρὸς τὴν Ἀννέζα τῆς Ποθητῆς εἰς τὴν δοίᾳ φαίνεται πῶς ἐπῆρεν τὸ ἀμπέλι ... διὰ τὸ δοῖο λέγει καὶ φανερᾶ διμολογῆ πῶς τὴν ἄνωθεν σεντένζα διου ἔκαμεν γραμμένη στοὺς 1720 Μαγίου 30 τὴν ἔκαμεν ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἀφεντάδων. Καὶ

εἴτει τὴν σήμερον ἐγνωρίζοντας τὸ ἄδικον ὃπον ἔκαμεν τῆς αὐτῆς Ἀννέζας ἀννουλλάρει τὴν αὐτὴν σεντένζα εἰς ὅλα της τὰ μέρη νὰ εἴναι ἀκερη καὶ νὰ μὴν ἀρχήζει τίποτας ὡσὰν νὰ μὴν ἥθελε γένει πώποτες ἀλλὰ τὸ ἄνωθεν ἀμπέλι νὰ εἴναι τῆς ἄνωθεν Ἀννέζας ....».

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΜΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΙΚΑΣ ΑΡΡΕΝΟΣ ΤΕΚΝΟΥ
«ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΝΟΜΟΝ»**

1772, 6 Νοεμβρίου

«... Οἱ δὲ αἰρεταὶ κριταὶ δμοῦ μὲ τὴν Καντζηλλαρίαν ἐστάθησαν καὶ ἐρεύνησαν μὲ στόχασιν καὶ μὲ φόβον Θεοῦ ταῖς ὑποθέσαις καὶ τὰ γράμματα ὃποῦ τῶν ἐφανέρωσαν καὶ τὰ δύο μέρη, ἐρευνῶντες αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν μίαν καὶ δύο καὶ τρεῖς καὶ πολλάκις, δμοῦ καὶ μὲ τὸν Βασιλικὸν νόμον. Καὶ πρῶτον μὲν καθὼς φανερώνει ὁ νόμος δὲν τοῦ ἀγγιξεν τοῦ σιδρὸς Πετράκη νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός του κληρονομίαν μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐπειδὴ καὶ εἴναι προκισμένος διατὶ εἴναι ἄλλοι παιδιὰ ἀπροίκιστα καὶ ἐλεύθερα. Διὰ τοῦτο δὲν τοῦ δόνει ἡ κρίσις τίποτα. Διὰ δὲ τῆς ἀποθανούσης ἀδελφῆς του Μαρούσας κατὰ τὸν Βασιλικὸν νόμον τοῦ τυχαίνει νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν περιουσίαν της τὸ μερίδιόν του, δμοῦ καὶ τὰ λοιπά του ἀδέλφια καὶ τὴν μητέρα του ...».

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΘΩΜΑΝΟΥ ΚΡΙΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΣΤΩΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

χ.χ.

«Τὴν ἡμετέραν ἐνδοξότητα δουλικῶς προσκυνοῦμεν. Καὶ ἀναφέρομεν ταπεινῶς ὅτι διὰ τὴν ἀγωγὴν δηὖτε διαφέρει τὸ πατριώτης μας Πέτρος Θεοδώρου Πόμερ ἔκαμεν εἰς τὸ ὑψος τοῦ ἀφέντη μας ἐναντίον τοῦ ποτὲ Νικολοῦ Λονυμ... Καλλέργη καὶ Γερώνυμον Κορώνθιον, δι' ἧς καὶ ἐστάλη μπεμπεσίρης διατὸντος Χασᾶν Ἀγᾶς σιντζιαδετζίμπασης ἀπὸ τὴν περικλειομένην κόπιαν τῆς πρὸς τὸ θεοφρούρητον ὑψος του ἀναφορᾶς θέλει κατανοήσει τὴν ὑπόθεσιν ἔως τὸ βαθμὸν εὑρίσκεται μὲ τὸ νὰ ἔγινεν ἡ ἔξετασις ἀπαραλλάκτως, παρόντος πάντοτε τοῦ μπουμπασίρη τοῦ ὑψους του ... Ιδεάσομεν δῆμος τὴν ἐνδοξότητά της ὅτι ὅσα φορέσει μία γυναικά ἀπὸ τὰ τοῦ ἀνδρός, κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου μας δὲν παίρνονται ποτὲ δπίσω παρακαλοῦντες νὰ μὴν ἀναιροῦνται τὰ τοπικὰ ἔθιμα διατὶ διαφθείρεται τὸ τοπικὸν σύστημα. Όμοίως καὶ αἱ προγαμιαῖαι δωρεαὶ δὲν ἐπιστρέφονται καὶ σᾶς βεβαιοῦμεν ὅτι αὐτὴ ἡ γυνὴ ἐτράβηξε τὰ ἀνίατα ἔξοδα, βάσανα, κόπους εἰς τὰ τῆς ἀρρώστιας τοῦ αὐτοῦ Καλλέργη ὄντας ἡ ἀσθένειά του πολυκαιρινή, χωρὶς νὰ ἀπολαύσῃ ἀπὸ αὐτὴν οὐδὲν. Αὐτὰ ἰδεάζομεν τῇ ἐνδοξότητί της παρακαλοῦντες νὰ εἴναι συνήγορος τοῦ δικαίου καὶ προσέτι νὰ ἀναχαιτίζωνται δλως δυνατὸν τοιαῦται ὑποθέσεις δηὖτε εἴναι ξέναι, χωρὶς νὰ ἐνέχεται τὸ κοινόν μας ὅτι πάσχει ἡ κοινότης μεγάλην ἀνωμαλίαν καὶ δυσκολίαν...».

285

1663-1834. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Λεύκες, Μάρμαρα, Παροικιά, Τζίπιδος (Πάρος).

N. Άλιπράντης, «Ἀνέκδοτα παριανὰ έγγραφα τῆς συλλογῆς Ζαχαρία Στέλλα», *Παριανά* 101 (2006), σ. 210-219, αρ. 1-3· *Παριανά*

